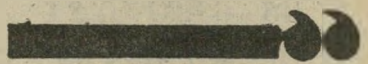


(המשך מעמוד 33)

גדול במיטבה, מפות אדומות, נרות דולקים וציורים על הקיר.
זו היתה פתיחה! כל ותיקי שארם היו שם. פיתאום מצאתי את עצמי שוב עם יגאל ואלי, עם טוביה מתחנת הדלק ועם פנינה, שהיתה הבחורה הראשונה בשארם, עם אלכס של ועם פלוגי, עם מגדה ההונגריה הנשואה לבנימין המור קאי ועם שימשון מהתיקווה הנשוי ל-שווייצית הבלנדית היפהפיה, שהתגוררה עם ילדיה במערה עד שהאחבה הביאה אותה אל המאורה של שימשון - כולם באו לשם.
בתוך כל הים הצבעוני של השארמים לשעבר, בא גם ראשיהעיריה גד כץ,



נשיא-המדינה היה בא אלי ל"מיפלט האחרון", ושגריר ארצות-הברית היה מוריד מהשולחנות



עירם המאמצת של תושבי אופירה וחוף נעמה שלא השתלבו בצפון. אחרי שנת נדודים ונסיונות אינ-סוף שעשו מרבית מפוני שארם-אלי-שיח' להשתלב בתל-אביב, הם חזרו בסופו של דבר ליס-סוף. כעת רובם מתגוררים באילת, פותחים שם עסקים. חלקם אפילו עוסקים בחקלאות. בחוף הצפוני של אילת גיליתי כמה חברה מנביעות שפתחו שם מיסעדה מקסימה על החוף, בשם "נביעות '82". אילת קלטת את חולמי ומטורפי דרום-סיני. דומה שזהו מקומם הטיבעי.
גם מיכאלו נקלט באילת. שנה שלמה הוא נס את שנת-החורף שלו. כעת מלאו ימי-האבל - כמו שהוא מכנה זאת. הוא השלים עם העובדה שתקופת שארם לא תחזור לעולם. הוא מתחיל בחיים חדשים באילת.
אם פנים המיסעדה לא מתאים כל-כך

ל-14 שנות-מאסר בעוון הריגה ושוד. אילו לא סיפר לי, לא הייתי מעלה בדעתי - יש לו חיוך של ילד ועיניים כל-כך טובות, הוא הרי לא מסוגל לפגוע בזובוב! את האפיזודה הזו בחייו הוא רואה כחולפת, כך גם האחרים. הוא חזר למוטב לפני שנים רבות, כאשר הגיע לטיול וגילה את חוף נעמה.
יש כאלה המגדירים אותו כדג-האבן: אותו דג שאפילו דייגים מנוסים אינם מסוגלים להבחין בו. זהו דג תמים ובלתי-מוזג, אך אם דורכים עליו הוא ארסי, ארסי מאוד.
חיים מיכאלו מתחיל מחדש באילת. שיהיה לו בהצלחה.

מתי באת לשארם?
69. נסעתי לטיול עם חתיכה. בלילה הגענו לחוף נעמה. בבוקר אמרתי לה. שהיא חוזרת לצפון לבד.
איך הרגשת כשראית את מפרץ נעמה? ראשונה?

אוויר. אני לא יודע אם את יודעת, אבל ישבתי כמה שנים בבית-סוהר על כל מיני דברים רעים. הייתי שובב קצת. הייתי ילד רע, וישבתי בתנאים קשים מאוד. שנה שלמה מתוך שלוש וחצי שנים ישבתי ב-צינוק. הייתי בכלא דאמון. בכלא שאטה, בכלא רמלה ובכלא תל-מונד. אז כשהגעתי לשארם הרגשתי אוויר.
שארם החזירה אותך ל-מוטב?

לא יודע אם שארם החזירה אותי למור טוב. אבל לקחתי אוויר. שם פיתאום מצאתי מקום בלי גדר, בלי מיסגרת, בלי כלום - מקום שנתן לי תחושה של חופש אינסופי.
כשהגעתי לחוף נעמה, היינו שם רק אני והצדפות.

היית הראשון?
בנעמה הייתי הראשון. באופירה כבר גרתי.
בהתחלה גרתי בחוף. בתוך שקי-שינה. הייתי מכין לי מהחול יופי של כרית. היה לי סיר והיית דג דגים כל הזמן. הייתי מבוסס מהחיים.

כמה זמן היית כבר על החוף?
שלוש שנים. מדי פעם היו באים אני ושיח' לא הייתי מדבר איתם. כל דיבור היה מיותר.
כשהתחילו להגיע יותר אנשים, התחלתי



מיכאלו עם אשתו ואמו. הילד שלי גדל בסירח-גומי. תני לו רק ים, ים, ים...

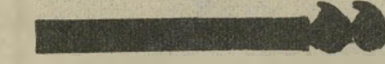
להשכיר ציוד צלילה. הייתי תופס דגים - אחד מוכר, אחד אוכל - דואג שהיו לי מים מהצבא. אחר כך נפתח מלון קרוואן. ניסיתי להשתלב בעבודה. ראיתי שיש שם מנהלים, אז הלכתי להיות לבד. פעם נשבעתי, שלעולם לא אהיה שכיר.
למה?
פעם הלכתי לעבוד שעתיים בבניין ויש-בתי 24 שעות.
מה עשית?
העפתי את הטיחה. שהיה הבוס שלי. מהקומה השלישית לערימת חול.
ככה סתם?
לא. מה פיתאום ככה סתם? סחבתי

סלים של טיט. ואת יודעת איך זה כשבונים בניין: אין מדרגות. מטפסים על פיגומים מעץ. התעייפתי. ישבתי לנוח, והוא זרק עליי איזו חתיכת טיט וקילל אותי. לקחתי חתיכת קרש והעפתי אותו. מהיום התורא נשבעתי, שלעולם לא אהיה שכיר - אוכל לחם ובצל. אבל שכיר לא אהיה.

מתי התחלת לפתח את עמ' קיך בחוף נעמה?
זה התפתח מעצמו. לא היו לי כל כוונות לפתח.

התחילו לבוא מטיילים. לא היה מי ש-ימכור להם סנדוויצ'ים. הבאתי מיני-בוס וקיבלתי ממלון קרוואן מיבנה-קש של בית-סירות. כך הפכתי את זה למיסעדה. קראתי לה המיפלט האחרון והיא הפכה המיסעדה הכי-מפורסמת בשארם. בחרתי את השם בגלל מה שמשמע ממנו.
על המיסעדה הזאת אני לא צריך לספר לך. המקום הפך מהר מאוד למיפגש חביב. רתל כל מי שהיה מגיע לנעמה היה נזרק אצלי.

בעיקר בחורות.
מה זה בחורות? את יודעת. בהתחלה הייתי לבד על החוף ורעבתי. אחר כך, כשחן התחילו להגיע, שבעתי. מה זה שבעתי!



אין לי מושג איך היו מגיעים אלי לשארם - שליחי-אלוהים ומושל ארצות, וכאלה שהיו מדברים עם חלליות - כאילו שמעו נותן להם את הכתובת שלי



אתה רוצה להגיד לי שהיו יותר מדי בחורות?
מה זה יותר מדי? היו תקופות שלא יצאתי מהבית עד שנמאס! כמה אפי שר? כל הסוגים. כל הצבעים! זה נמאס, יצא מכל החורים.

כד מי שהיה מגיע לשארם היה מחפש את מיכאלו? למה?
אין לי מושג איך הם היו מגיעים אלי. כל מיני שליחי-אלוהים ומושלי ארצות וכאלה שמדברים עם אסטרונאוטים ועם חלליות - הכל נדבק אליי. כאילו שמיי שהו נתן להם את הכתובת שלי.

ספר לי על הימים הראשונים שגד בשארם.
היו בהתחלה אנשים יפים. חברה עם גיטאות. בלי תככים ומזימות. היו מדרות על החוף והיו דגים. באמת יופי של אנשים. עד שהתחיל להתפתח והגיעו די צפוניים.



מרוואין מיכאלו וירידים בשארם (אפריל 1982) כשהגעתי למפרץ נעמה, היינו שם רק אני והצדפות...

אתה אומר צפוניים, כאילו שזו מידת גנאי.
אני מתכוון מנטאליות של צפוניים. חברה כאלה שחפשו רק איפה לעשות צרות. ואני לא מדבר על החברה שגרו בשלושת השכונות דמויי המיבצרים הצלי בניים. עם אלה לא היה לי קשר. לאופירה לא הייתי מגיע בכלל. אני מדבר על אלה שבאו לנעמה.

ומה קרא כשהגיעו הצפוניים?
נניס.

האווירה קצת התכערה. לפעמים גאלצתי להשתמש בכוח והיה בלגאן עם הרשויות. ראובן אלוני, שהיה האחראי על מרש"ל, החליט להכניס אותי לחלם. הוא החליט שאני המהיקני האחרון ושהוא ישבור אותי, או שיזרוק אותי משארם - או שאני עולה למיבצרים הצלבניים באופירה או שאני עף.
תפסתי אותו ואמרתי לו: אלוני, תוכל לסלק אותי משארם רק כשתייבש את הים. המילחמה ביני ובינו נמשכה עד הסוף.

למה רצה לסלק אותך מ-שארם?

היה לו ראש של פקיד ממשלתי. הוא לא אהב אותי. בן-אדם שלא עובד. קם מתי שמתחשק לו, אוכל מתי שהוא רעב, ישן מתי שהוא עייף - הפריע לו. מה אני יכול לעשות?

איך היתה המישטרה ש-שארם ביחסה אליך?

היה לנו שוטר בשם שרביט. היחיד שיתפס את האווירה של שארם. באמת הר שוטר היחיד שהיה אנושי, שוטר שלא מתאים לו להיות שוטר. הוא הבין שאף אחד לא רוצה לעבור על החוק. לא שהוא, חלילה, לא שמר על החוק - הוא היה קשה מאוד וקפדן מאוד. אבל הוא הכיר את האנשים. הוא הכיר כל אחד מלמשה. ידע איך לדבר איתנו.

מתי, בכל זאת, נכנעת ר-עדת לגור באופירה?

אחרי שהתחנתני. בהתחלה גרנו מלי ואני על החוף. אחר כך הבאנו ילד. ואז האשה אומרת: "אני רוצה בית". אמרתי: בסדר, נבני לך בית.
סידרתי לה דירה למעלה, ואני המשכתי לגור בחוף. בהתחלה הילד שלי ישן בתוך סירת גומי. בגלל זה הוא כמו שהוא היום. תני לו כל היום רק ים, ים, ים.

איך הכרת את מלי?

הכרתי אותה בחוף ונדלקתי עליה. היא בסדר. ישר השתלטה על הסוכה, הנקיון והאוכל. אשה של בית.

וזה חשוב לך, אשה ש-בית?

האשה והבית זה הפינה היחידה שיש לי, וזה חשוב לי מאוד. אני מקווה שהיא תמי שיק לתת לי את הפינה הזאת. מאז שהגענו לאילת, יש לה יציאות. פיתאום היא רוצה שטיות כמו קידמה והתפתחות, ולא נראה לי שאפשר להתקדם ולהתפתח ולשמור על הבית. אני, עם המנטאליות הברדיות שלי, זה לא מתאים לי.

שם, בשארם, על החוף הי-תם כד הזמן בעניין שוודיות ואמ-ריקאיות, שהיו באות והזכויות. היית מתחתן עם אחת מהן?
לא. בשום פנים ואופן לא. היה ברור לכולנו שהם רק סטוצים של לילה-שניים. מעט מאוד זוגות מעורבים יצאו מהסטוצים